

Her lugter lidt af fisk ... ugebrev 6, 3. juli 2006

Hvad er det for en underlig lugt af fisk, og hvor kommer den fra? Da vi en dag kom ned til elven, og der lugtede bemærkelsesværdigt kraftigt af fiskerihavn, kunne jeg ikke komme på andet, end at det måtte være en lugt båret ind fra fjorden, hvor isen måske nok var ved at bryde lidt op.

Vindretningen var god nok. Problemet var mere, at når man tidligere har kunnet lugte fjorden, så har det været en fin frisk luft krydret med lidt hav, hvorimod det her mere var ovre i kategorien stank. Et par dage efter da vandstanden var faldet lidt, blev jeg mødt af tre store døde ørreder, der lå og skvulpede rundt omkring vandstandsmåleren. Men tre døde ørreder får vel ikke hele elvlejet til at lugte af skidtfisk. Næh, men det viste sig også, at de ikke var alene. Næste dag, da jeg ville vise Aka dem, løftede han op i en wire, der fører ud til nogle sensorer, der ligger på elvbunden, og der hang mindst 15 ørreder i varierende størrelse og opløsningsgrad.

Glansnummeret fulgte, da jeg ville teste, om der også sad døde fisk omkring sensorerne. Jeg stak armene ned i det 0,4 grader varme vand med meget ringe sigt. Forestil jer så følelsen af at gribe fat om døde fisk i kilovis. Jeg lyver ikke, når jeg siger at jeg fjernede minimum 20 fiskekadavere, som var viklet og spiddet mellem liner og måleinstrumenter. Det var ret makabert, for jeg måtte flænse flere af dem op, for at få dem af, og jeg kunne bare mærke de der kroppe, men ikke se dem, før jeg rev dem op til overfladen og stirrede ind i døde øjne og 50 cm lange skeletter og skind.

Efter et par minutter blev jeg næsten taknemmelig over, at følelsen forsvandt fra arme og fingre i det kolde vand, og jeg blev også lettet, da vores kok Irene serverede noget andet end fisk til aften. Vi gætter på, at fiskene må være blevet fanget, da elven tørrede ud sidste år i september, og at de er endt i en blindgyde, da de har været på vej tilbage fra fjorden. Et lignende fænomen blev nemlig observeret sidst i august 1999, hvor ørreder i hundrede/tusindvis gik til, fordi dele af elvlejet var tørret ud, da de trak tilbage. I den sidste tid, er der derfor skyllet et utal af døde ørreder ned gennem elven og en del af dem er altså blevet fanget af de forskellige forhindringer vi har spændt ud for dem. En tur ind langs elven viste, at fiskene også var strandet andre steder og lå fanget mellem sten eller var slæbt op på sneen af fugle og ræve, som må have kronede dage med al den mad.

Efter tre uger, uden nærmere kontakt med omverdenen, fik vi onsdag besøg af sæsonens anden flyver, der bragte Ditte Hendrichsen og Mikhail Mastepanov herop sammen med friske forsyninger af proviant, breve, aviser og et udvalg af fodboldkampe på DVD. Indtil videre har de nyankomne ikke fået lov at se meget af området, da vi har haft en del tåge og lavthængende skyer, men Ditte var alligevel knap blevet sluppet ud af flyveren før hun spottede sæsonens første sneugle.

Ditte er fra Biologisk Institut, Københavns Universitet, og er i gang med et forskningsprojekt omkring arktisk pils blomstringsphenologi og skal desuden indgå i BioBasis-arbejdet. Mikhail Mastepanov fra Lund Universitet er her for at sætte udstyr op til monitoring af metan. Han har hårde odds, i og med at han kun har en uge til at få det op at køre - og det er ikke lang tid, når først flyveren bliver en dag forsinket pga. tåge, og der stadig ligger op mod 40 cm sne i området, hvor målingerne skal foretages. For lige at vanskeliggøre processen endnu mere, er det nu blevet regnvejr, som måske nok kan smelte noget af sneen, men ikke gør det lettere at arbejde med de instrumenter, der ikke tåler vand.

I dag (søndag) vågnede vi op (altså dem der havde kunnet sove for vindens rusken) til et dryppende fugtigt gråt landskab, hvor man, når skyerne indimellem letter lidt, kan se nysne på alle fjeldene ned til

4-500 m.o.h. Et herligt vejr - i hvert fald når man skal stå i laboratoriet og filtrere vandprøver. Data fra klimastationen viser, at juni måned blev den koldeste siden 1998 med en gennemsnitstemperatur på lige omkring 1°C.

Men vi varmer os ved de mange lys i lagkagerne. Det har været den store fødselsdagsuge, hvor Martin og Irene er blevet fejret, og der er blevet sunget fødselsdagssange på både russisk, dansk og grønlandsk.

/Charlotte Sigsgaard